

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара за годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 8. августа 1909. године Бр. 4384., донесено на основу члана 144. тачке 9. Устава, које гласи:

„да се Константин Мазаловић, учитељ у Буковчи, родом из Старчице у Македонији и поданик турски, по својој молби прими у српско поданство, заједно са својом женом Аном и малолетним сином Бранком, изузетно од § 44. грађанског закона“.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. септембра 1909. год. у Београду.

НАРЕДБА

Свима окружним начелствима и Управи града Београда

Са званичне стране утврђено је, да у Солуну владају неке богиње, али се о карактеру и врсти истих ни од председника Међународног Санит. Савета у Солуну није могло добити тачно обавештење, те према томе, а под претпоставком најнеповољнијег случаја, да је ово епидемија великих богиња (*Variola vera*) и да је по своме интензитету доста јака, — у цели сузбијања и одбране од могућег преноса ове заразе, наређујем следеће:

1., Да се на улазној станици у Ристовцу одмах отпочне вршити најстрожи санитарски преглед путника и њиховог пртљага, који долазе из Солуна;

2., Да се о путницима, на основу њихових визираних путних исправа, води строга полицијска евиденција за места,

куда путују и тога ради ће се дотичне месне полицијске власти непосредно и одмах извештавати, знања и контроле ради.

3., По доласку у место опредељења дотични путници су дужни пријавити се месној полицијској власти, где ће стајати под санитарским надзором месног државног или општинског лекара за време могуће инкубације, т. ј. за 10 дана.

4., Пре истека овог рока, путник се из места опредељења не сме удаљавати без знања месне полицијске власти.

5. Сумњиви грозничави путници са продромалним знацима обољења од богиња, задржаће се од пута и спровести ради даљег посматрања и лечења у одвојено заразно одељење врањске окр. болнице, — а сви путници дотичне вагонске класе и одељења, који су са болесником путовали и долазили у додир, целоваће се превентивно и ради имунизирања анималном лимфом, одмах на станици.

6., Лекарску службу на станици у Ристовцу вршиће лекар среза пчињског, а на случај његове спречености другим званичним пословима, физикус округа врањског, који ће посеведневно дочекивати турски воз у Ристовцу и вршити ову санитарско-полицијску дужност до даље наредбе.

7., Начин извршења ове наредбе у детаљима а према месним приликама поверава се начелству и његовим извршним органима: лекару и полицијском комесару, који ће сваки по својој надлежности и у своме делокругу радити све оне послове, који ће допринети тачном извршењу ове наредбе и стварно потпомоћи успешну борбу против преноса ове опаке заразе.

8., За непослушност против ма које тачке ове наредбе и за неизвршење ма које специјалне наредбе непосредно претпостављене месне санитарско-полицијске власти узимаће се дотична лица на одговор и казнити по одредбама тач. 2-ге чл. 33. закона о уређењу санитарске струке.

Наређујем начелству — Управи — да ову наредбу у своме подручју обзнани и стара се о њеном строгом извршењу.

СБр. 10093.

9. септембра 1909. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Љ. Јовановић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

ИЗБРАНИ СУД

Најпретежнији део одлука административних власти код нас чине разна питања о изабраноме суду. То је познат факат свима полицијским органима. Узрока, пак, треба му тражити у пространој надлежности, коју је законодавац дао изабраноме суду, а нарочито у последњој алинеји § 434. грађ. судског поступка. — „И распре при деоби имања између задругара, у колико би се ова само њих тицала“. Економски процес распадања задруга даје обилног материјала изабраноме суду, па, природно, и полицијским властима, које руководе саставом тих судова.

Па ипак, и ако је то питање тако често у пракси, наша јуриспруденција је у питању о правима и дужностима полицијских власти при саставу тих судова толико нестална, да се ни до данас није могло доћи до приближне сагласности ни међу самим полицијским органима — властима, ни између највишег административног суда у нас — Државног Савета — и Касационог Суда.

Та несталност и маса деликатних питања, која су у вези са изабраним судом и дала ми је повода, да изнесем неколике своје опаске из праксе и покренем расправу истих, имајући у виду велику практичну страну самих питања услед честих појава.

Битне особине избраног суда.

Доносећи законик о поступку судском у грађанским парницама и дајући му у § 1. ову непотпуну дефиницију, наш законодавац предвидео је у § 5. поред општинских, првостепених (у које долази и суд вароши Београда и првостепени београдски трговачки суд), Апелационог и Касационог Суда и избрани суд као један од оних судова, на којима ће се приватна права у грађанским парницама тражити, бранити, доказивати и т. д.

Један латимични поглед на главу XVI грађ. судског поступка, у којој законодавац говори о избраном суду, довољан је, да нам одмах покаже, да између овог — избраног — суда и осталих из § 5. грађ. суд. поступка има више битних разлика, које овоме суду дају особено место у нашем правосудју. Да поменем те важније особине:

1, избрани суд је чисто грађански суд, јер расправља само и једино грађанске спорове, за разлику од осталих судова из § 5. грађ. суд. поступка, који поред грађанског врше у већој или мањој мери и кривично правосудје;

2, избрани суд је привремен и везан за један спор, за разлику од осталих судова, који су стални и којима је сталност карактерна особина. Доношењем своје пресуде по одређеном спору, ради расправе кога спора је и образован, и предајом акта првостепеном суду, престају и његове функције. „И тада сматра се, да је избрани суд разрешен и престао“ — § 442. грађ. суд. поступка;

3, чланови овога суда су обични грађани које парничари бирају, те му отуда и име;

4, код свих осталих судова из § 5. грађ. суд. поступка број судија је тачно Уставом или законима одређен и не може се мењати ни вољом суда ни вољом парничних страна. Код избраног суда парничним странама дато је право да могу изабрати по једног или по два судије и трећег — односно петог — за председника;

5, за судије избраних судова не вреди — није обавезно — теорија доказних средстава као за судије осталих судова. За њих вреди теорија слободног судијског убеђења — уверења (в. § 442. грађанског судског поступка — „пресуђује по здравој памети“);

6, избрани суд је, као и општински и београдски трговачки суд, *исебан* или *изузетан* суд, јер расправља само оне грађанске спорове, који су му изречним законским прописима у надлежност одређени, док су остали судови — првостепени и Апелациони Суд — *редовни*, јер су законом овлашћени за расправу свих грађанских спорова, изузев оних, који су им изречно из надлежности изузети.

Надлежност избраног суда.

Из теорије грађанско-судског поступка познато је, да има двојак надлежности: апсолутне и релативне. Прва — апсолутна — састоји се у овлашћењу и дужности, коју је закон прописао и дао извесном суду, да је једино он — суд тај — над-

лежан, да извесне врсте грађанских спорова расправља. Друга — релативна, помесна — састоји се у праву и дужности извеснога суда, да је баш тај суд између свих судова истога реда надлежан, да тај спор, за који је апсолутно надлежан — расправи.

Питање о овој другој, релативној, надлежности, кад се има у виду привременост избраног суда и везаност за спорни предмет, који му је на расправу изнет, без вредности је, јер сукоба због ове надлежности, због изнетих особина овога суда, не може бити. У толико је важнија она друга — апсолутна — надлежност, коју је законодавац за избране судове прописао у § 434. грађ. суд. поступка.

Сам текст тога законског прописа: „У следећим случајима судиће увек избрани суд кад год предмет прелази вредност суђења општинских судова...“, а нарочито реч: *увек*, — јасно показују, да је за расправу у томе законском пропису означених грађанских спорова једино надлежан избрани суд. Тај пропис законски — § 434. грађ. суд. поступка — одређује апсолутну надлежност избраних судова, као што § 6. грађ. суд. поступка одређује апсолутну надлежност општинских судова; § 27. грађ. суд. пост. првостепених итд.

Ну, поред ове надлежности из § 434. грађ. суд. поступка законодавац је у другом једном законском пропису — § 433. грађ. суд. пост. — предвидео једну још обилнију надлежност избраног суда: „који су парничари власни поравњати се, могу се сложити, да им парницу, о којој по закону равњању места има, расправи избрани суд.“

Као што се види, законодавац прописује — одређује — надлежност избраног суда и за све оне случајеве грађанских спорова, где се парничари могу равњати, када они на то пристану, о томе направе писмено у коме ће изложити: о чему ће избрани суд судити, имена лица која ће судије бити итд. — § 436. грађ. судског поступка.

И ако би на први поглед изгледало, да је и ова надлежност избраног суда из § 433. грађ. суд. поступка апсолутна, то би било погрешно, кад се има у виду правна природа ове надлежности. Ова надлежност не проистиче из једног императивног законског наређења, као што је оно у § 434. грађ. суд. поступка. Она — надлежност — из § 433. грађ. судског пост. јесте једно законско овлашћење, које се јавља као последица једнога од два главна — основна — начела грађанског парничног поступка: *начело располагања парничара са предметом грађанског спора*. Ово је једна надлежност *suu generis*, која се од апсолутне надлежности за избрани суд, означене у § 434. грађ. суд. поступка битно разликује и по законском овлашћењу из § 437. грађ. суд. пост.; да *оба* парничара могу одустати од тога да им парницу расправи избрани суд, и ако су раније на то пристали, и опет изнети свој спор пред редован суд. Међутим, надлежност из § 434. грађ. суд. поступка везује и суд и парничаре и од тога ни суд ни парничари не могу од-

ступити, т. ј. нити суд одрећи да спор расправи, нити парничари отићи редовном суду.

Квалификације избраних судија.

Док је наш законодавац у Уставу, закону о судијама и закону о општинама тачно прописао квалификације за судије државних судова и часнике општинског суда, — дотле ни у једном закону није ништа поменуто о томе: ко може бити избрани судија!

Једини законски пропис, који нешто о истакнутом питању помиње, јесте § 435. грађ. суд. поступка; али, ако се тачније разгледа, видеће се, да и он не садржи наређења о квалификацијама избраних судија, већ опште одредбе о бржем, правилнијем и јевтинијем раду. При свем том, и ако у закону нису нигде прописане квалификације избраних судија, не може се из одредбе § 435. грађ. суд. поступка извести тај погрешни закључак, да избрани судија може бити свако лице, па још речи *лице* дати оно значење, које она по теорији и по нашем грађ. законик у има — тако, да би изгледало, да избрани судија може бити и странац, дете, умно оболео човек, распикућа, лице без грађанске части и т. д.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Љ. Јоцић

О САСЛУШАЊУ ОКРИВЉЕНОГ

(СВРШЕТАК)

Са гледишта инквизиторске методе истраживања сасвим је природно, што је законодавац овде стао на гледиште, да се саслушање окривљеног, који је отпочео признавати кривицу или се стао колебати да исту призна, не сме прекинути, док се не сврши. Али са тога гледишта није имало разлога забрањивати прекид саслушања, кад окривљени „наводи узроке правдања“, јер за то има времена и дању, чему се не противи на оптужни принцип, који у саслушању окривљеног види циљ његове одбране.

III.

Има још једна ствар која нас на овом месту интересује. То је практично извођење одредаба о саслушању окривљеног, и правни утицај његовог признања при суђењу.

Од мене је далеко помисао, да тврдим да су наше полицијске власти, које се баве истрагом кривичних дела, наклоњене инквизицији. Али такво веровање постоји у народу. Да ли је ово веровање оправдано или не, остављам на страну, али да су томе веровању пропомогле истражне власти нема сумње. Јер су небројени случајеви на судским претресима, где је дигнута оптужба против иследника, како је окривљеног мучио и нагнао на признање. Било је понеких чиновника, који се нису стидели да у приватном разговору тврде, да без мучења не може бити признања. Наравно са њиховог гледишта тачно, кад своју истрагу оснивају на признању.

Било је такође и председника судова и председавајућих судија, који се љуте и постају нервозни, кад окривљени на претресу пориче, да је признао код полицијске власти и брани се, да му је признање изнуђено.

Исто тако било је случајева да оваква љутња дејствује при изрицању казне и на њену величину, стављањем овог порицања окривљеном на терет. Наравно да се ово не може контролисати, али је очигледна наклоност ка инквизицији. Један виши полиц. чиновник прича, како је један полицијски писар био наредио жандармима, да тучом окривљеног ноћу изнуде од овога признање. Дознавши за ову наредбу тај виши чиновник забранио је ово, и наредио жандарму, да изјутра саопшти том полиц. чиновнику, да је окривљени, кога су ноћу тобож тукли, умро. Овом је вешћу полиц. чиновник био изненађен, и одмах се горко кајао што је издао наредбу за тучу. Прва му је брига била, да се он сад спасе кривичне одговорности, због чега је одмах и тражио помоћ свога претпостављеног, који му је ствар објаснио, и дао добар савет да други пут не наређује инквизицију. Сам сам пак једном приликом видео једнога окривљеног са „лисицама“ на рукама, које му је полицијска власт метнула на руке да би му изнудила признање.

Један мој судски колега опет причао ми је свој сукоб са последним судијом, који му је пребацио, да он, при саслушању окривљеног, не сме овом казати, да он има право и да не одговара, ако налази да то његов интерес захтева.

Мени није циљ, да поименце кога представим као инквизитора, или да читавим установама чиним такав прекор. Циљ ми је само да констатујем веровање, да је истрага код нас претежно инквизиторског карактера. Изобиље инквизиторских питања, којима последник покушава да наведе окривљеног да призна кривицу, изазива на другој страни, код окривљеног, изобиље лажни, којима хоће да се од сумњичења одбрани. Често пута и сам последник измишља ствари, хотећи на тај начин да збуди окривљеног, а тим самим замрсује истрагу и омета главни посао, свођење истраге на најнужнију меру, на постављање оних питања, која су од непосредног значаја. Обострана обмањивања, која су последица тежње последника да дође до признања, само шкоде истрази, а никако јој не користе. Питања имају да се крећу само у оном обиму, који је потребан да се окривљени може бранити. Измишљена факта, од којих окривљени треба да се брани, не смеју бити стављена окривљеном у питањима. Разуме се да ова питања не бивају написмено стављена, али она у усменој истрази, пре но што се дође до признања, играју своју знатну улогу.

С тога се има желети, да наше истражне власти имају више призрења према личности замишљеног кривца, да имају пред очима дужност објективног утврђења истине, до које ће доћи само онда, ако се њихов рад креће у границама закона, на име, ако буду имале пред очима акузаторску методу истраживања, која

преовлађује нашим кривичним поступком, и на тај начин даду могућности окривљеном да се брани од окривљења, а никако да сав свој рад управе на то, да им окривљени сам против себе да доказни материјал. Схватање последника, да он има признањем окривљеног да докаже његову кривицу, и да се тиме испуљује његова делатност, скроз је погрешно. Он има кривицу окривљеног сам без окривљеног да докаже.

Признање окривљеног, и ако је предвиђено као непосредан доказ против окривљеног (§ 225) служи окривљеном истовремено и као олакшавна околност (§ 59. т. 7. каз. зак.).

Овај двојни карактер признања, а нарочито стилизација одредбе § 59. тач. 7. каз. зак., која говори о признању као олакшавној околности, најбоље нам доказују, да у признању, као доказу, није тежиште доказа у опште, јер суд узима само оно признање за олакшицу, које је учињено пре но што је кривична одговорност окривљеног другим доказима утврђена.

Законодавац хоће да награди оног окривљеног који одмах призна кривицу, а не и сваког другог, против кога је истражна власт употребила друга доказна средства; он награђује онога који помогне власти, да се прави кривац казни. А из овога јасно опет следује, да законодавац неће да награди онога, коме је признање изнуђено, ма било и истинито, јер он такво признање не тражи и не допушта. Признање окривљеног знатно олакшава истрагу; оно је доказ против окривљеног; оно му је олакшавна околност, ако је благовремено дато.

Ако ово учимо, ми видимо, да инквизиторског говори против тога, да он призна кривицу. Интерес је окривљеног, да се истрага отежа, кривац не пронађе односно да се он, ако је кривац, спасе кривичне одговорности. Ово нарочито у случајима, где против њега нема других доказа, или чак ни довољно основа подозрења. Тада окривљени, ако призна, даје сам истражној власти доказ против себе. Због те заслуге, што је олакшао власти истрагу и дао јој доказ против себе у признању, законодавац награђује окривљеног што му такво признање узима у олакшицу, али он бива ипак кажњен.

Прави пак интерес је окривљеног да у таквим случајима не признаје. Правна изрека: „Ко призна, пола му се прашта“ основана је на заблуди. Тачнија је такве случаје она друга: „Ко не призна прашта му се све“, јер тада нема доказа против њега.

Према таквом стању ствари не може се допустити последнику, да он ради против интереса окривљеног, што ће га, ма на који недопуштен начин, навести да призна кривицу. Признање кривице мора се оставити дакле, потпуно увиђавности окривљеног, да он сам оцени свој интерес, и користи се олакшавном околношћу, коју му закон даје, ако призна.

Иследник пак мора са своје стране учинити све друго, чиме ће утврдити кривичну одговорност окривљеног, ако верује, да је он кривац, али мора избећи

сва недопуштена средства, којима би себи олакшао посао, и окривљеног навео на признање, ма оно било и истинито.

Законодавац захтева од иследника потпуно поштен и исправан рад. Он не допушта никакве злоупотребе. То се све види јасно из напред изложених одредаба. И ако је он помешао акузаторски поступак са инквизиторским, опет се јасно види, да он не допушта инквизицију, како је схваћао и примењивао средњи век. Инквизиција нашег поступка то је само још бледа слика средњовековне инквизиције. Теоријски она и није толико опасна, ако би иследна власт поштено примењивала у осталом акузаторску методу у истраживању, како ју је прописао наш законик.

Поштена истрага то је циљ нашег поступка, и ако су у њему заступљене обе методе.

Овај циљ треба иследник увек да има пред очима.

Д-р Д. М. Суботић.

ПОЈАМ ПОЗИВНЕ (ПРОФЕСИОНАЛНЕ) ТАЈНЕ У КРИВИЧНОМ ПРАВУ

У нашем казненом законик у заштићене су од противправног откривања две врсте тајни, које интересују у првом реду појединце а тек посредно и целокупно друштво. То су позивна (професионална) тајна (§ 282) и тајна писама и поштанских пошиљака (§ 283).

Тајна из § 282 мора да буде *позивна*, и то је одликује од других врсти тајни као од тајне фабричке, званичне итд. Немачки законик (§ 300) се у циљу тог разликовања послужио изразом „тајна приватна“ („Privatgeheimnis“), док се у свим осталим вели просто „тајна“. Немачки писци се не слажу у питању, да ли је потребан додаток „приватна“.¹⁾ Али без сумње имају право они, према којима је он излишан,²⁾ јер су у § 300 побројана лица обвезана на дискрецију, и види се по њиховом називу, да се тиче позивне тајне.

Појам позивне тајне сачињавају према нама три елемента. На име тајна позивна је *чињеница* А. која по својој природи *може да буде* позивна тајна, Б. која је *поверена* и В. која је *сазната у вршењу позива*. Чим један од ових трију елементата недостаје, нема ни позивне тајне, према томе ни кривичног дела из § 282.

Појам позивне тајне је врло нејасан у књижевности са два узрока. С једне се стране заборавља обично, да предмет откривања (радња којом се извршује крив. дело из § 282) с гледишта кривично-правног није проста тајна већ *позивна* тајна. С друге се стране не одвајају довољно један од другог она три елемента, наро-

¹⁾ Wolff (Berufsgeheimnisverletzung, 1908) одговара потврдно. Реч „приватна“ је потребна, вели он (стр. 46. прим. 4), с једне стране да би се разликовала ова врста тајне од државне, с друге да би се разликовала међу приватним тајнама позивна од других врсти приватних тајни.

²⁾ В. Ludwig, Die Verletzung des Berufsgeheimnisses. 1904. стр. 23.

чито не први и други. Зато није чудновато, што појам виједног од њих није довољно разјашњен.

Сви се ови недостаци отклањају нашом анализом појма професионалне тајне. Његова три елемента биће расправљена према њиховом логичном низу одвојено један од другог, али у исто време као делови једне целине, т. ј. као елементи позивне тајне. На тај начин ће сваки од њих бити излаган по својој суштини, али уједно с обзиром на друге елементе. Том приликом изнећемо и постојећа мишљења, но, наравно, прилагођавајући их нашој методи за проучавање проблема позивне тајне.

А. Чињеница која може да се квалификује као позивна тајна.

Према једном мишљењу може да буде позивна тајна само чињеница, за чије се тајне има интереса. Ово је мишљење заступљено од већине немачких писаца¹⁾ и од Царевинског Суда у одлукама од 22. окт. 1885 и 26. јуна 1894. у другој одлуци он констатује, да израз „приватна тајна“ означава ђутање о таквим чињеницама, чије откривање није у интересу лица у питању, него напротив може да шкоди части, угледу или породичним приликама ове личности“. Исто је мишљење заступљено у италијанском казн. закону. („Ко... открије тајну... чије откривање може шкодити“) и руском, али са извесним ограничењем („ако открије може обесчасити или проузроковати штету његовим добрима“).

Према *Binding*-у тајна може бити само она чињеница, чије се тајне хоће.²⁾

Према другом једном мишљењу може да буде позивна тајна само чињеница, чије откривање може шкодити части или угледу. Као што се је приметило, ово одговара пасажу Хипократове заклетве: *quae in vulgus efferi non decet*. Француски писци, који га усвајају, доказују његову тачност местом чл. 378 у франц. казн. зак. „Ова се одредба, вели *Dalloz*, налази под рубриком: клевете, увреде, откривања тајни. Откривање је дакле овде у неку руку сестра клевете и увреде“. Ово је мишљење усвојено у казн. законима угарском („тајна таква да може шкодити угледу једне породице или једне личности“) и бугарском („туђе тајне такве да могу компромитовати добар углед једне личности“).

Према већини француских писаца свака чињеница може да буде тајна позивна.³⁾ Ово је мишљење заступљено у свима казним законима сем раније именованих.

Три прва мишљења су погрешна зато, што се по њима тајна схвата потпуно субјективно. Интерес, воља, част, који према њима треба да служи као мерило за оцену, да ли је једна чињеница тајна или не, појмови су субјективни, јер најчешће само онај, чија је извесна чиње-

ница, може знати, да ли би откривање исте шкодило његовој части, његовим интересима, и да ли он жели да се она чува у тајности. Лекар пак, свештеник, апотекар, бабица ит.д. могу се увек преварити у тој оцени. На тај начин откривајући извесну чињеницу, они не би знали у напред, да ли ће тиме извршити кривично дело из § 282! Из тога излази, да је тачно мишљење, према коме свака чињеница може да се сматра као тајна; другим речима да се свака чињеница има сматрати као тајна, ако постоје елементи појма позивне тајне, о којима ће ниже бити речи под Б. и В.

Мишљење *Binding*-ово је погрешно још и зато, што једна чињеница може бити тајна, ма да заинтересовано лице није имало воље, кад је исту поверило, као н. пр. у случају тифусне грознице. Да би побио ову примедбу, *Ludwig* се служи једном фикцијом.¹⁾ Мора се узети, вели он, да је у оваквим случајевима ипак постојала воља, да се чињеница у питању не открива. Али то је јасна *contradictio in adjecto*.

Wolff тврди, да је интерес један поуздан критеријум за констатовање, да ли је једна чињеница тајна или не.²⁾ Види се из онога, што ми наведосмо против првих трију мишљења, да је ово тврђење погрешно. Собствен пример *Wolff*-ов то доказује. „Једна рана на руци је до душе, вели он, безначајна, и није потребно да се таји. Али она може бити од велике важности, и рањени може имати велики интерес да се она таји, кад је она средство да се докаже убиство, као што је то био случај са убиством тајног саветника *Levy*-а“. Лекар може открити рану не знајући, да она има везе са извесним убиством. Ипак би он имао бити кажњен према теорији интереса, коју *Wolff* заступа!

Француски Касациони Суд држи као и већина француских писаца, да свака чињеница може бити позивна тајна. Ово излази из тога, што према њему откривање не мора бити такво, да може нанети штете угледу лица у питању, и из тога, што не захтева намеру, да се штета нанесе.

Чињенице могу бити како позитивне тако и негативне. Говори се н. пр., да је А. туберкулозан. Његов лекар тврди без ичега даљег, да он нема ту болест. То је једна негативна чињеница. Да се и овакве чињенице треба да сматрају као тајне, ако постоје елементи под Б. и С., јасно је, кад се има у виду, да се из оваког тврђења лако може извести закључак, да А. пати од друге неке болести. Овога је мишљења и француски Касациони Суд.³⁾

Б. Чињеница поверена.

Туђе чињенице могу се сазнати на два начина: или су нам оне саопштене, или смо их ми сами сазнали. У овом другом случају постоје две могућности: или клијенат није познавао своју чињеницу, или

познавао ју је, али је није хтео открити. Саопштавање пак може бити учињено или с препоруком, да се саопштене чињенице таје, или без такве препоруке. У оном другом случају, т. ј. кад је лице, коме смо се поверили, само сазнало наше чињенице, клијенат може такође препоручити, да се исте таје, или се може поверити без такве препоруке.

Несумњиво је, да се треба сматрати као поверена свака чињеница, ма на који начин била она сазната. Позивна тајна не би била заштићена, кад се не би сматрале као поверене и чињенице, које је н. пр. лекар сам сазнао, јер има наравно велики број чињеница, за чије је сазнање потребна стручна спрема. Кад би се захтевало, да је чињеница саопштена, све оне чињенице остале би без заштите од откривања, а сем тога врло често и оне, које су саопштене, јер би било често немогуће доказати, да су саопштене. Сем тога кад би само саопштене чињенице биле заштићене од откривања, они којима је помоћ потребна, не би је смели тражити, ако се боје откривања, исто тако као кад ни ове чињенице не би биле заштићене. На тај начин инкриминације откривања позивне тајне не би одговарало свом циљу. (свршите се)

Д-р Т. Живановић

СПАЉИВАЊЕ МРТВАЦА

СА ГЛЕДИШТА КРИМИНАЛНОГ

Поред многих, махом религиозних разлога, који се истичу против спаљивања мртваца, чије присталице несумњиво расту из дана у дан, у последње време истакнут је озбиљно и један разлог чисто криминалне природе, који има за циљ заштиту кривичног правосудја, нарочито у погледу репресија злочина помоћу тровања.

Ово важно и интересантно питање расправљено је на једној седници удружења белгијских судских лекара априла месеца тек. год., а по тражењу Д-р Балне-а, судског лекара из Анвера, које је било формулисано у овим питањима:

а) Да ли питање криминално може, на први поглед, бити озбиљна препрека спаљивању мртваца?

б) Пошто злочини тровања у Белгији, не износе више од 1-9% од целокупног криминалитета, има ли смисла не приступити спаљивању мртваца само с тога, што би оно могло имати за последицу некажњивост једног злочина годишње?

в) Пошто је, поред осталог, доказано, да спаљивање не уништава потпуно све трагове злочина у лешевима, има ли још каквих озбиљних мерака против овог начина уништавања лешева?

г) Може ли се допустити, да секција и хемијска анализа, на начин на који се данас врше, дају увек позитивне резултате у погледу откривања злочина помоћу тровања? и

д) Може ли се сматрати, да ће све доцбе двају лекара: једног приватног који је умрлог лечио и једног званичног, нарочито одређеног за оверавања узрока

¹⁾ В. поред уџбеника *Wolff*, op. cit., стр. 47. с. и *Seréxhe*, *Die Verletzung fremder Geheimnisse* 1906. стр. 59.

²⁾ *Lehrbuch des deutschen Strafrechts. Besond. Theil*. I. стр. 126.

³⁾ *Muteau*, *Du secret professionnel*. 1870. стр. 37 с. а.; *Garraud*, *Traité de Droit pénal*. t. v. (2. изд.) бр. 2066. ит.д.

¹⁾ Op. cit., стр. 19.

²⁾ Op. cit., стр. 48.

³⁾ В. *Dalloz* 1902. 1:235. — В. *Garçon*, *Code pénal annoté* (1901—1906), art. 378. n° 23.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNI... смрти, бити довољна гаранција за констатовање правог узрока смрти, и да ли, на случај њихове сумње, обвезна секција може, готово увек, пружити правосуђу све потребне податке?

На сва ова питања одговорио је бриселски судија и уредник познатог криминалног часописа „Revue de droit pénal et de criminologie“ Sukop читавом једном расправом, која у изводу гласи:

Наш поштовани колега Д-р Балие, стављајући на дневни ред питање о спаљивању мртваца, постарао се у исто доба да ограничи дебату на чисто криминално гледиште. Према томе, нас се овде не тиче ни гледиште гигијенско ни гледиште сентиментално или религиозно пошто је терен дискусије прецизно ограничен на кривичну истрагу.

Је ли спаљивање мртваца у противности са друштвеним интересом репресије казнимих дела?

Ми лично нисмо ни присталица ни противник ове новине, те, према томе, и све замерке које јој будемо учинили имаће за циљ једино то, да се ствар што боље расветли и објасни. Не устежемо се, међу тим, да одмах изјавимо, да нам интерес доброг репресивног правосуђа налаже, да, са гледишта криминалног, одбацимо спаљивање мртваца, бар за данас. Једна од његових највећих незгода у томе је што отежава, ако не и онемогућава, у већини случајева, откривање злочина помоћу тровања.

Захваљујући новим методама и прогресу науке, која успева да открије и најмање трагове отровних супстанција у организму, тровања постепено нестаје у већини земаља. Професор Лакасањ саставио је један преглед злочина помоћу тровања у Француској за време од 1825. до 1880. год., из кога се јасно види да су тровања за последњих 25 година знатно опала. Период њиховог опадања поклапа се потпуно са епохом наглих прогреса у области хемије.

Д-р Алберт Бурне казао је, с правом, да отров, захваљујући прогресу науке, данас употребљују само некултурне личности.

Исто је тако констатовао и Тард, да су прогреси савремене хемије у највећој мери допринели знатном опадању злочина помоћу тровања.

У XVII, XVIII, па чак и у првој половини XIX века, тровање је било злочин светских људи, а нарочито богаташа и интелегенције. Тривачи и тривачице овог доба припадали су, у главном, друштвеној елити.

За време наших дана тровање је престало бити злочин интелегенције да би постало, по преимућству, злочин некултурних и нижих друштвених класа. Криминална статистика доказује, да су дане тровања много чешћа у селима но у градовима, и да се махом врше у некултурној средини. Оно, што је код ових злочина врло важно за истрагу, то је избор отрова. Цео свет не мисли на морфин стрихнин и разне алколоиде, нити се њима може снабдети, док готово сваком стоје на располагању: мишомор, арсеник, и фосфорне жигице.

Интелегентнији злочинци, знајући за прогрес хемије, и водећи рачуна о опасностима којима би се изложили вршећи злочине помоћу тровања, устручавају се, сасвим природно, од ових гадних атептата. Последица овога у томе је, што су се у свима земљама знатно смањили злочини ове врсте. Од 90 злочина, колико их је било пред белгијским апелационим судовима у 1905. год. није било ни једног случаја тровања, а у 1906. год. био је свега један случај, у коме је окривљени ослобођен.

Претпоставимо да се спаљивање мртваца данас или сутра уведе у Белгији и испитајмо последице ове новине на злочине тровања.

Последице спаљивања, у погледу отрова који се налази у лешу, добро су познате. Ватра уништава све органске отрове (биљне и животињске), тако да од њих не остаје никаквог трага. Исто тако ишчезава и већина минералних отрова, и то махом они који се најчешће употребљују. Само неколико, и то веома ретких минералних отрова, могу се открити у остацима спаљеног леша.

Злочинци, који буду имали интереса да ово знају, сазнаће у брзо шта им треба и користеће се несумњиво. Оно, што их је до овог тренутка одвраћало од злочина тровања, била је опасност од открића помоћу хемијских процеса. Чим ове опасности буде нестале — а не ће нестати са спаљивањем мртваца — тровање ће поново постати модерни злочин оних друштвених класа, које су га једном већ потпуно напустиле. И у колико вероватноћа некажњивости буде већа, у толико ће се, сасвим природно, и злочини ове врсте умножавати.

Интерес друштвени захтева, да тако лако не напустимо веома озбиљну гаранцију, коју нам данас нуди инхумација у погледу откривања злочина помоћу тровања, и која допушта да се у лешу открију трагови отрова чак и после дужег времена. Веома је важно да се не напусти ова драгоцен гаранција бар дотле, док нам наука не би пружила неку нову и у истој мери успешну гаранцију. Док то не буде, тешко нам је рећи да криминално питање није озбиљна ометња спаљивању мртваца.

У борби против злочина друштву се не сме одузмати оружје, које данас притежава, и ако је оно несавремено, већ му се, напротив, мора прибављати ново оружје и усавршавати начин истраге према последњим прогресима науке.

Карактерни знаци тровања ови су:

- а) Болесни симптоми који претходе смрти;
- б) Констатације приликом секције;
- в) Истраживања физичка, хемијска, ботаничка и микроскопска, садржине органа за варење и појединих делова организма;
- г) Пробе на животињама помоћу сумњивих материја, и
- д) Судске констатације.

Битне и одлучујуће знаке тровања пружају нам секције и хемијска анализа. Јасно је, дакле, да би спаљивање мртваца онемогућило и једно и друго, и довело репресивно правосуђе у немогућ-

ност да утврди извршени злочин помоћу тровања. Но одавде, па до потпуне некажњивости злочина ове врсте, само је један корак.

И доиста, ко би се усудио да осули окривљеног, ослањајући се на остале карактерне знаке тровања: болесне симптоме који су претходили смрти, судске констатације и т. д. Ови елементи очигледно су недовољни да сами собом потпуно утврде несумњиво тровање, и ни један судија неће, само на основу њих, осудити окривљеног.

Али, примећује Д-р Балие, да ли секција и хемијска анализа у већини случајева дају увек позитивне резултате? Ван спора је, да су у извесним случајевима и оне немоћне да открију трагове отрова у лешу, али је исто тако несумњиво да оне сачињавају најозбиљније и најважније елементе дијагнозе тровања.

Данашња средства за констатовање злочина помоћу тровања нису у свима случајевима поуздана тврди Д-р Балие. Цека је и тако, па ипак би било неправедно ставити правосуђе у немогућност да се њима послужи према потреби. То је, у осталом, најбоље што нам наука данас пружа у циљу констатовања тровања, и већ нам се предлаже да га се одрекнемо у замену за ништа. Јер, најзад, шта нам се предлаже у замену за гаранцију, коју нам данас дају секција и хемијска анализа?

(СВРШИТЕ СЕ)

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Најновије злочиначке мајсторије. (Паставак). — У једном великом листу био је ту скоро оглас са насловом „увод за споредну зараду путем писања адреса“, и гласио је овако:

„Напишите нам адресе људи, који пате од каквих болести; за стотину њих плаћамо једну марку. Адресе ће бити на тај начин контролисане, што ће се дотичним лицима слати рекламе за потребне лекове; према поруџбинама које буду стигле, видеће се, да ли су и које адресе добре“.

*

Једна фирма, која је израђивала штампарске радове и израду штампбиља од гуме, дала је овакав оглас:

„Велика споредна зарада за оне који имају леп рукопис. (Занимљив посао). Проспекти се шаљу онима који пошаљу своју адресу и марку од 10 пфенига“. — Њима је било стало до те ситнице.

*

Једна фирма у Лајпцигу давала је велике анонсе, којима је обећавала за писање велику споредну зараду до стотину марака за господу и даме. Кад се ко јавио тамо, добио је један мали проспект, у коме је објашњавано, како се „ту има посла са писменим радовима, који „њих“ ништа неће ометати у редовном послу“, и то такве „које ћу ја сам давати, а не као што то многи други раде, пошто је моје предузеће стекло глас најстроже ре-

алности“. На крају проспекта захтевало се најпре да се пошаље пола марке за „трошкове око писарине“, па ће се тек тада „приступити послу“.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Г. Влад. А. Симић, деловођа општине алексиначке, пита:

„Пресудом првостеп. суда, осуђено је извесно лице на једну годину затвора, а по издржању затвора и на једну годину полицијског надзора, — због крађе стоке,

Полицијски надзор, према закону и пресуди, рачуна му се од дана кад је у слободу пуштен, али од тога дана па по истеку једне године није га власт подвргла полицијском надзору.

Молим за објашњење у листу:

Да ли је у овом случају казна полицијског надзора застарела, или и ова казна застарела за оно време за које и главна казна — сходно §§ 79. и 80 у вези са §§ 74 и 76 крив. закона, и према овоме: може ли се над осуђеним извршити казна полицијског надзора и сада, до кад је надзор по пресуди требао да издржи?“

— На ово питање одговарамо:

Полицијски надзор, било да га досуђују судови, било да га наређују административне власти у смислу § 4. Полицијске уредбе и § 391. б. кривичног закона, јавља се као превентивна мера, са задатком да спречи чињење кажњивих дела.

Кад се предвиђа пресудом судском, као узредна казна, онда се полицијској власти даје овлашћење од суда, да према осуђеном употреби мере, које помиње § 37. А. под а, б и в, а кад се овај наређује административним путем, онда се ово право црпе из дотичних законских одредаба.

Било да се надзор досуђује на један или други начин, он је везан за извесно време и по почетку и по свршетку.

Тако, ако је досуђен судском пресудом, он почиње тећи од онога дана како је судском пресудом наређено и за време, које је у овој означено.

Исто је тако и кад је наложен административном влашћу, јер и за те случајеве морају важити начела постављена у § 37. В. поменутога закона.

Према овоме, поменута права власти трају само за оно време, које је судском пресудом одређено, рачунајући од дана кад је казна издржана или опрштена.

Та околност, што је власт пропустила да надзор изврши над извесним лицем, било својом немарношћу било што је осуђени то осујетио својом одсушношћу, не даје права власти да се навраћа и врши надзор и онда, кад је протекло време пресудом предвиђено, од дана издржане или опрштене казне.

Код административних одлука рок почиње тећи од дана, кад је одлука постала извршном.

Према томе и у случају, који је овде истакнут, власт нема права да ставља под надзор дотично лице, кад је пресудом осуђено на годину дана па га власт од дана, кад је у слободу пуштено, па за годину дана није подвргла надзору.

У осталом и задатци, који би се надзором постигли, били би промашени, јер се лице могло и само поправити после тако дугог времена, те би и с те стране надзор био излишан.

II

Суд општине темске, актом својим Бр. 1762, пита:

„Извесно лице из ове општине, по извршној пресуди ово општ. суда, има да плати М. Ђ. олд. 138-20 дин. на име дуга и осталих трошкова. Како осуђени није платио дуг драговољно, поверилац је на основу ове пресуде тражио од овог суда да одобри забрану на покретност дужникову, и суд је то учинио.

Пошто је повериоцу саопштено решење о забрани, он је правдајући ову забрану, тражио да суд овај, по кратком поступку, осуди дужника на плаћање дуга по пресуди. Пошто је пресуда којом је дужник осуђен на плаћање дуга са трошковима, на основу које је забрана одобрена, извршена, то суд овај налази да не би било потребно поново доносити пресуду, но само одредити продају пописате покретности.

Моли се уредништво да што пре у своје листу јави, је ли радња овог суда правилна, или је потребно понова суђење по акту којим је правдана забрана.“

— На ово питање одговарамо:

Кад се забрана тражи по извршној пресуди судској, онда се не морају вршити наређења § § 14. и 386. и тачке 4. § 392. грађанског судског поступка, него се, чим решење о забрани постане извршно, пристуа извршењу пресуде, која већ постоји, продајом узабрањене покретности.

Према томе и у случају, који је овде истакнут, није потребно ново суђење, пошто већ постоји пресуда, којом је у своје време расправљено питање о дугу него је само треба извршити.

III

Деловођа општине барске пита:

„Моли се уредништво, да изволи у „Полицијском Гласнику“ дати ми следеће обавештење.

Општина Ђириковачка послала је свој буџет прихода и расхода за 1909 годину окружном одбору на одобрење 7. фебр. 1909 године, и исти је одобрен како је предложен тек 14. априла 1909 год. По томе буџету одређена је плата часницима општинским мања но што је у пр. 1908 год. била. Међу тим, бив. деловођа тражи да му се за месец јануар и 7 дана месеца фебруара тек. год. докле је и био писар, плата изда по старом буџету, јер је, вели, он по старом буџету служио, оснивајући то право на чл. 6. зак. о окр. ср. и општ. буџетима.

Благајник и садашњи деловођа не смеју овај издатак по старом буџету извршити бранећи се, да ће пред контролом одговорати за овај прекобуџетски издатак, па је тако бив. деловођа приморан или да сноси штету, или судским путем да тражи задовољење.

Пре него што би он пред судом повео спор за ову прекобуџетску плату, коју тражи, молим уредништво да објасни:

Сме ли благајник овоме деловођи издати плату по прошлогодишњем буџету за месец јануар и 7 дана месеца фебр. тек. год., по чл. 6. зак. о окружним, средским и општинским буџетима, пошто буџет није до тога дана био надлежно одобрен, већ чак 14. априла тек. год., и стоји ли он одговоран за овај издатак као за издатак „прекорачења“ или не?“

— На ово питање одговарамо:

По члану 6. закона о окружним, средским и општинским буџетима, све дотле, докле се нов буџет не одобри, издатци се чине по старом буџету.

Према овоме, да је бившем деловођи плата издавана редовно и на време, он би примио ону плату, која је била предвиђена буџетом за 1908 год.

Како, међутим, није он крив, што општина није хтела да га исплати на време, било што није имала новаца или из каквих других разлога, то се ни његово право на плату по старом буџету, не може довести у питање због тога, што се овај издатак има сада да учини.

Према томе, саветно је да се њему изда плата према прошлогодишњем буџету.

Да са не би наредбодавцу и рачунополагачу чинио какав прекор од стране контроле, они нека изнесу ову ствар пред одбор, те да он донесе одлуку о исплати и изнесе изворе одакле ће се подмирити она разлика, која ће настати у позицији плате деловођа, кад се за извесно време учини издатак по прошлогодишњем буџету.

Ову одлуку треба спровести г. Министру Финансија, у смислу чл. 10. поменутог закона, на одобрење.

IV

Деловођа општине кумодрашке, пита:

„1. По измени и допуни чл. 107. зак. о непосредном порезу, став 5-ти, не може се ни у ком случају земљораднику тамо намењено земљиште и телгећа стока, која се за пољопривредне послове употребљује или гаји, узимати у попис и продати, за рачун дужног пореза.

Да ли се може од побројане стоке узети у попис и продати за порез, кад се деси само једно грло?“

2. По § 344. крив. зак. прописана је казна за оне, који у своју кућу приме какво лице из другог места, па га за 24 сата не пријаве месној полицијској или где ове нема општинској власти, па у четвртог ставу поменутог §-а каже се: ову казну изриче у Београду, управник града Београда, у округу окружни начелник, а у срезу средски начелник.

Могу ли кривце за ове кривце осуђивати и општински судови у свом реону, као и ако не могу како треба са крив-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

цима поступити па да заслужену казну искусе?⁶

— На ова питања одговарамо:

1. Ништа се не може продати земљоделцу од онога, што му је заштићено чл 107. закона о непосредном порезу, па било да има све што је тамо побројано, било да има тек неки део од тога; и

2. Наређења § 344. кривичног закона, донесена су 17. јануара 1900 године, и у њима је одређено, које ће власти изрицати казну за ове кривце, па је том приликом то право одузето општинским судовима, изузетно од става првог § 4. Полицијске Уредбе, који је донесен још 17. јануара 1876 год.

Ово им право није дато ни доцнијом ревизијом § 4. Полицијске Уредбе, па није ни изменом чл 94. закона о општинама, јер им је он из III части кривичног закона могао дати само оно, што им је пружао став I § 4. Полиц. Уредбе.

Према овоме, општинске власти не могу изрицати казне за случајеве из § 344. кривичног закона, него ће за све такве случајеве оптуживати кривце својој среској, односно окружној власти.

Али и ако оне немају права кажњавања, на њима ипак лежи дужност да сваки овакав случај сазнаду и поступи као што је напред речено.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

• **Велимир Ђорђевић**, из Палува среза тамнавског окр. ваљевског, осуђеник пожаревачког казненог завода, ноћу између 16. и 17. тек. м-ца побегао је из државног сточарског завода у Љубичеву, где је био на раду. Велимир је стар 28 година, средњег раста, смеђе косе и обрва, малих риђих бркова, великог чела, плавих очију, дугуластог лица, брија се; на челу има један младеж; на себи има: селачко одело, на глави шубару, а на ногама селачке чаране и опанке са кајишима. — Денеша управе пожаревачког казненог завода Бр. 4709.

Милан Новаковић, болничар ваљевске окружне болнице, одговара код начелства округа ваљевског за крађу повца. Милан је стар 40 година, омален, црномањаст, малих дебелих бркова, широких обрва, брија се. — Акт начелства округа ваљевског Бр. 13762.

Јефта Николић, **Маринко Драгутиновић**, **Илија Златковић**, **Стеван Златковић**, **Љубомир Драгутиновић**, **Димитрије Николић**, **Михајло Јовановић**, **Младен Јовановић**, **Маринко Стојановић**, и **Илија Драгутиновић**, Цигани — скитачи, 15. тек. м-ца провалили су зид на апсани среза јабланичког, где су били притворени због нанете тешке повреде, и побегли. — Денеша начелника среза јабланичког Бр. 17219.

Светозар Станковић, родом из Прокупља, шлосерски радник, побегао је из притвора среза лесковачког, где је одговарао за опасну крађу. Светозар је стар 23 године, средњег раста, плав, малих риђих бркова; у радничком је плавом оделу, на глави има качкету, а на

ногама ципеле. — Денеша начелника среза лесковачког Бр. 10364.

Марко Радовић, из Попчине среза сврљашког, притвореник књажевачког првостепеног суда, 9. тек. м-ца побегао је из судског притвора. Марко је стар 40 година, високог раста, црних бркова и у опште црномањаст; на врату има једну чворугу. — Акт начелства округа нишког Бр. 17586.

Милутин Шарчевић, из Петковице среза мачванског, ноћу између 11. и 12. тек. м-ца извршио је крађу ствари Милану Малетићу, кафеџији онд. и побегао. Милутин је стар 26 година, високог раста, црномањаст; у грађанском је оделу. — Денеша начелства округа подринског Бр. 13867.

Веселин Милосављевић, тежак из Слпана среза јабланичког, 7. тек. м-ца извршио је убиство и побегао. Веселин је стар 24 године, средњег раста; у селачком је оделу. — Денеша начелника среза јабланичког Бр. 16923.

Јордан Цветковић, из Митровице среза поланичког, одговара за разбојништво код алексиначког првостепеног суда. Јордан је стар 26 година, високог раста, прилично развијен, жутих очију, црне косе; на левом образу има белегу од убоја; носав је. — Акт алексиначког првостепеног суда Бр. 20195.

Милутин Беловуковић, бивши практикант среза јасеничког округа крагујевачког, одговара за више кривичних дела, која је починио у службеној дужности. Милутин се налази у бегству. Он је стар 36 година, средњег раста, у опште плав, кратких риђих бркова; у лицу је блед. — Денеша начелника среза јасеничког округа крагујевачког Бр. 20369.

Преноручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарио их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

ТРАЖЕ СЕ

Милана, сина **Милеве Дежевиће**, из Јагодине, који је отумарао од своје куће не-

бео капут, сомотоке панталоне, на глави црн штофан шешир, на ногама везеле чаране и опанке. — Денеша начелника среза беличког Бр. 19154.

Милету Станковића, кројачког радника, који је у последње време био у Аранђеловцу код Аксентија Марковића, кројача онд. и који је отумарао пре месец дана од свога газде тражи Управа града Београда, ради предаје родитељима. Милета ја стар 16 година, средњег раста, у опште црномањаст; у оделу је цивилном. — Акт Управе града Београда Бр. 42248.

Нека све полицијске и општинске власти живо потраже нестала лица и пронађене упуте именованим властима, које су тражење захтевале.

УХВАЋЕН

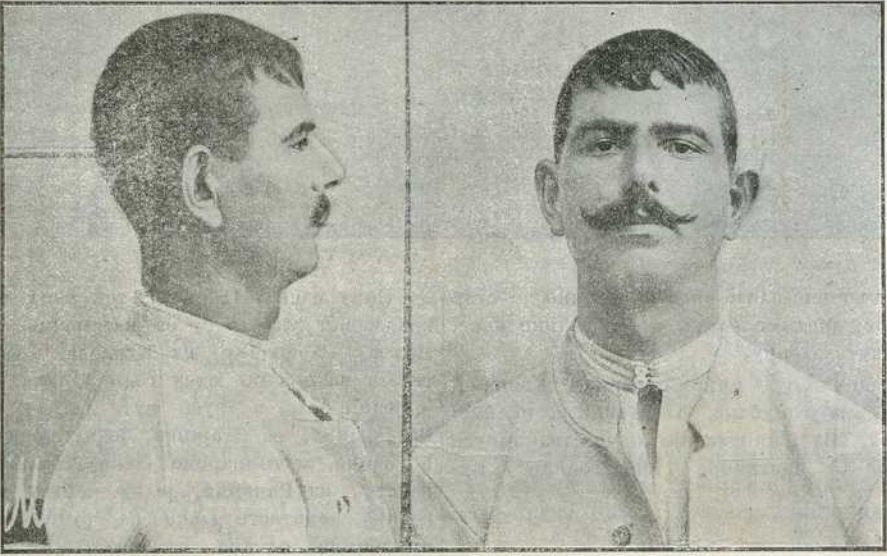
Љубомир М. Радуловић -- **Радовановић**, из Вуковца среза хомољског, осуђеник пожаревачког казненог завода, чија је потерница изашла у 29. броју листа. ухваћен је, те је према томе престала потреба за даљим његовим тражењем.

НЕСТАЛА СТОЈА

Ноћу између 8. и 9. тек. м-ца, из Тополе побегла је кобила са ждребетом Лазару Турчиновићу, учитељу из Маскара. Кобила је матора 8 година, висока 145 см., затворено-доратасте длаке, по челу мало бела, на себи је имала ам; ждребе има 5 месеца. црне је длаке и цветасто. — Денеша начелника среза јасеничког окр. крагујевачког Бр. 20347.

ПОЗИВ НА ПРЕДАЈУ

Милан Микић, из Буљана среза параћинског, **Милутин Вукосављевић**, из Барајева среза посавског окр. београдског и **Станко Н. Васић**, из Малог Лаола среза млавског, (чије фотографије овде износимо) као осуђеници

зиано куд, тражи начелник среза беличког, београдског казненог завода, побегли су 19. пр. м-ца са робије и како је решењем овог окружног начелства од данашњег Бр. 9715 утвр-

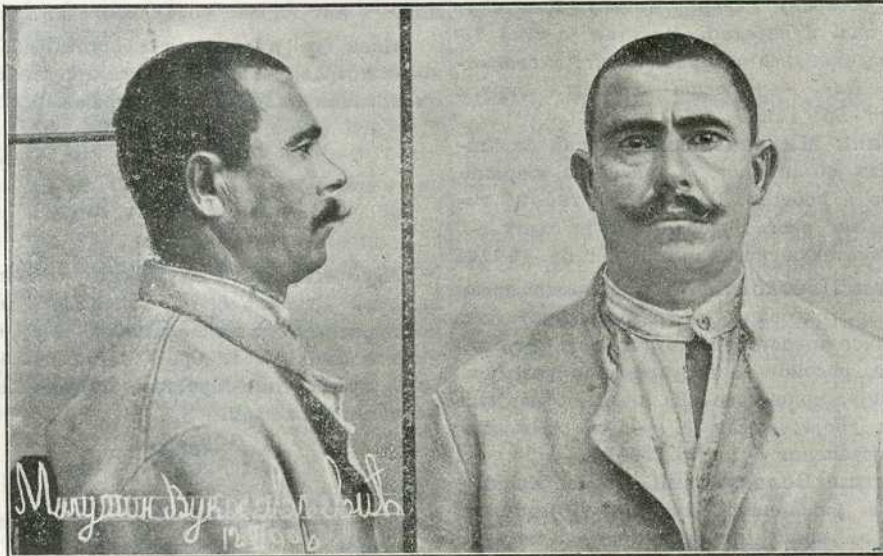
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ђено, одметнули су се испод власти у намери да самовољно живе и казнима дела чине.

Услед овога, а на основу чл. 8. и 9. закона о јавној безбедности, начелство овим путем позива Милана, Милутина и Станка да се у року од двадесет дана, од дана када ова објава буде изашла, пријаве најближој полицијској власти или најближем првостепеном суду. Ако ово у остављеном року не би учи-

КРАЂЕ СТОКЕ

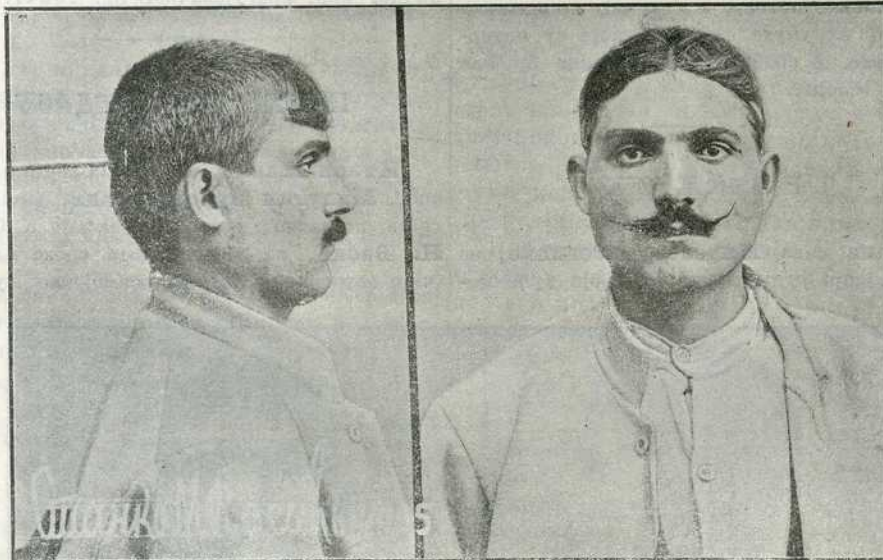
Ноћу између 7. и 8. овог месеца, украдена је кобила Кости Ђорђевићу, из Тропање, матора 5 година, на челу цветаста са жигом «К», а Груји Павловићу, такође из Тропање, коњ алатаст, матор 8 година са жигом «В». — Денеша начелника среза ресавског Бр. 13350.

нили, начелство на основу чл. 10. поменутог закона огласиће их за хајдуке.

Милан је стар 25 година, високог раста, смеђе косе, жућкастих очију; Милутин је стар 35 година, средњег раста, жућкасто-зелених

Непознати крађивци украли су једну кобилау, са јахаћим прибором, Филипу Жикићу. Кобила је матора 6 година, доратасте длаке, са жигом «Г». — Денеша начелника среза бањског Бр. 12060.

очију, затворено-плаве косе; Станко је стар 32 године, средњег раста, проседо-црне косе, угасито-жућких очију.

Сва тројица су у црним сукненим хаљинама, на глави имају шубаре, а на ногама опанке. Бр. 9739. Из канцеларије начелства округа моравског 11. септембра 1909. године у Ту-прији.

Ноћу између 16. и 17. тек. м-ца непознати крађивци украли су са паланачког вашара: Милану Савковићу, из Ђурђева, два жонка телета матора по једну годину дана, од којих је једно беле, а друго жуте длаке; Миланоју Радуловићу, из Стојника, једну краву матору 5 година, жуто-шарене длаке; Миланоју Ђорђевићу, из Ракинца, једну кобилу матору 7 година, доратасте длаке, на грудима и леђима има белегу од ама, са жигом «К»; Михајлу Новаковићу, из Бање, једну кобилу, матору 11 година, цветасту, у једну задњу ногу путасту,

на леђима и грудима има белегу од ама са жигом «К». — Денеша комесара панађура у Паланци Бр. 13, 14 и 15.

Ноћу између 13. и 14. тек. м-ца непознати крађивци украли су у Чибуковцу једног коња Терасиму Сретеновићу, из Дубца среза драгачевског, а исте ноћи украли су у Копареву једну кобилу, са жарбцем Глиши Перишићу, онд. Коњ је матор 6 година, зелено-бео, маркиран за товар, поткован турским ковом; кобила је матора 7 година, алатасте длаке, лисаста, поткована новим турским ковом; ждребац има годину и по дана. — Денеша начелника среза жичког Бр. 19466 и 1967.

Ноћу између 14. и 15. тек. м-ца непознати крађивци украли су једног коња Сими Павловићу, из Трнаве, и једну кобилу Тихомиру Срећковићу, из Трнаве. Коњ је матор 7 година, доратасте длаке, са жигом «К»; по задњи предњих ногу има белегу од убоја, а на десној је бутини мало ољуштен; кобила је матора 6 година, висока 154 см., доратасте длаке, засеченог репа, а на леђима има две гуге од убоја, на предњим ногама има белеге, а има и жиг «К». — Денеша начелника среза лепеничког Бр. 19204 и 19210.

Ноћу између 10. и 11. тек. м-ца, непознати крађивци украли су два вола Софронију Радивојевићу, из Казновића среза студеничког. Један је во сиво-мрк, а други бео. — Денеша начелника среза студеничког Бр. 12739.

Михајлу Рајковићу, из Болеча, украден је један коњ и кобила. Коњ је матор 5 година, висок 150 см., зелено-мрке длаке, са жигом «К»; кобила је матора 6 година, висока 146 см., са жигом «К». — Денеша начелника среза грчанског Бр. 10721.

Ноћу између 11. и 12. тек. м-ца непознати крађивци украли су две кобилае Милану Кекићу, из Крајева. Једна је кобила матора 8 година, доратасте длаке; друга је матора 10 година, алатасте длаке, у десну задњу ногу путаста; обе су потковане немачким ковом. — Денеша начелника среза жичког Бр. 19320.

Здравку Вељковићу, из Мужинаца, 12. тек. м-ца украдено је 10 црних и 18 белих оваца. — Денеша начелника среза бањског Бр. 11964.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крађивце.

МАНГУП СТОКА

Код начелника среза космајског налази се један мангуп коњ, угасито-алатасте боје, лисаст; на трбуху има једну гуку. — Денеша начелника среза космајског Бр. 21577.

Код начелника среза пчињског налази се један мангуп коњ, стар 4 године, висок око 150 см., зелене длаке, цветаст. — Денеша начелника среза пчињског Бр. 18881.

У општини шумљанској нађена је једна мангуп кобила, матора 10 година, висока 125 см. зелене длаке; на задњој левој ноzi има белегу и лишај, а на левој плећки живу рану. — Денеша начелника среза моравичког Бр. 13664.

Код начелника среза ресавског налази се једна мангуп кобила, матора 5 година, врране длаке, са жигом «Т». — Денеша поменутога начелника Бр. 15350.